

19

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 23 grudnia 1963 r.

w sprawie karania dyscyplinarnego funkcjonariuszów Służby Więziennej.

Na podstawie art. 44 ustawy z dnia 10 grudnia 1959 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. Nr 69, poz. 436) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1.**Przepisy wstępne.**

§ 1. 1. Dyscyplina służbowa polega na ścisłym wykonywaniu przez funkcjonariuszów Służby Więziennej, zwanych dalej „funkcjonariuszami”, zarządzeń służbowych i rozkazów przełożonych oraz na postępowaniu w służbie i poza służbą odpowiadającym godności funkcjonariusza.

2. Podstawą dyscypliny służbowej jest świadomość funkcjonariusza, że jest on powołany do spełniania zgodnie z przepisami prawa odpowiedzialnych zadań w zakresie wykonywania kary pozbawienia wolności i postanowień o tymczasowym aresztowaniu.

§ 2. Funkcjonariusze mają obowiązek przywoływać do porządku i w razie potrzeby legitymować funkcjonariuszów niższych stopniem, w przypadku gdy ci dopuścili się naruszenia porządku publicznego lub dyscypliny służbowej, oraz zawiadomić o tym właściwego przełożonego.

Rozdział 2.**Zasady wymierzania kar dyscyplinarnych.**

§ 3. 1. Kary dyscyplinarne wymierza się za naruszenie obowiązków służbowych oraz za czyny naruszające godność funkcjonariusza (przewinienia dyscyplinarne).

2. Przełożony dyscyplinarny może przekazać sprawę do rozpatrzenia sądowi honorowemu lub koleżeńskiemu, jeżeli czyn naruszający godność funkcjonariusza kwalifikuje się do ukarania w tym trybie.

§ 4. Przełożony dyscyplinarny obowiązany jest dbać o to, aby kary dyscyplinarne przewidziane w art. 41 ustawy z dnia 10 grudnia 1959 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. Nr 69, poz. 436) były wymierzone sprawiedliwie, w sposób wychowawczy i po uprzednim wyczerpaniu wszelkich innych środków. Za rażące przewinienie można wymierzyć karę odpowiednio wyższą bez zachowania kolejnego stopniowania,

§ 5. Przy wymierzaniu kary dyscyplinarnej bierze się pod uwagę rodzaj i okoliczności przewinienia, zachowanie się sprawcy przed i po jego popełnieniu, stopień zawinienia oraz czas pozostawania w Służbie Więziennej i opinię służbową.

§ 6. 1. Za przewinienie wymierza się tylko jedną karę dyscyplinarną.

2. Za kilka przewinień rozpatrywanych łącznie wymierza się jedną karę dyscyplinarną odpowiednią surowszą.

Rozdział 3.**Władza dyscyplinarna.**

§ 7. 1. Władzę dyscyplinarną wykonuje przełożony dyscyplinarny.

2. Przełożonymi dyscyplinarnymi są:

- 1) Minister Sprawiedliwości,
- 2) Dyrektor Centralnego Zarządu Więziennictwa,
- 3) naczelnicy wydziałów Centralnego Zarządu Więziennictwa,
- 4) komendanci szkół Służby Więziennej,
- 5) naczelnicy centralnych więzień,
- 6) naczelnicy pozostałych więzień i komendanci ośrodków pracy więźniów,
- 7) dowódcy kompanii szkół Służby Więziennej.

§ 8. 1. Minister Sprawiedliwości jako przełożony dyscyplinarny wszystkich funkcjonariuszów wymierza kary dyscyplinarne przewidziane w art. 41 ustawy o Służbie Więziennej.

2. Przełożeni dyscyplinarni wymienieni w § 7 ust. 2 pkt 2—7 wymierzają podległym im funkcjonariuszom kary dyscyplinarne upomnienia, nagany i surowej nagany.

3. Dyrektor Centralnego Zarządu Więziennictwa, naczelnik centralnego więzienia, komendant szkoły Służby Więziennej oraz naczelnik więzienia i komendant ośrodka pracy więźniów, prócz kar dyscyplinarnych wymienionych w ust. 2, wymierzają ponadto następujące kary dyscyplinarne:

1) Dyrektor Centralnego Zarządu Więziennictwa:

- aresztu do 21 dni,
- odroczenia nadania wyższego stopnia służbowego,
- przeniesienia na niższe stanowisko służbowe funkcjonariuszy podlegających jego właściwości personalnej, jak również funkcjonariuszy podlegających właściwości personalnej niższych przełożonych,
- obniżenia stopnia służbowego funkcjonariuszy młodszych,
- wydalenia ze służby funkcjonariuszy podlegających jego właściwości personalnej, jak również funkcjonariuszy podlegających właściwości personalnej niższych przełożonych;

2) naczelnik centralnego więzienia i komendant szkoły Służby Więziennej:

- aresztu do 14 dni,
- przeniesienia na niższe stanowisko służbowe funkcjonariuszy podlegających ich właściwości personalnej,
- wydalenia ze służby funkcjonariuszy podlegających ich właściwości personalnej, z tym że wydalenie ze służby funkcjonariusza starszego wymaga zgody Dyrektora Centralnego Zarządu Więziennictwa;

3) naczelnik więzienia i komendant ośrodka pracy więźniów:

- aresztu do 7 dni.

§ 9. 1. Karę dyscyplinarną wydalenia ze służby wymierza się po uprzednim zasięgnięciu opinii komisji pracowniczej tej jednostki organizacyjnej, w której obwiniony pełni służbę.

2. Decyzja o wymierzeniu kary dyscyplinarnej wydalenia ze służby wydana wbrew opinii komisji pracowniczej — wymaga zatwierdzenia przez wyższego przełożonego dyscyplinarnego.

§ 10. Uprawnienia przełożonego dyscyplinarnego w razie jego nieobecności przysługują jego zastępcy.

§ 11. 1. Funkcjonariusz wyznaczony do czasowego pełnienia obowiązków służbowych podlega przez czas pełnienia tych obowiązków temu samemu przełożonemu dyscyplinarnemu, któremu podlega funkcjonariusz zajmujący to stanowisko służbowe.

2. Funkcjonariusz delegowany do innej jednostki podlega władzy dyscyplinarnej przełożonego tej jednostki.

3. Funkcjonariusz nie posiadający przydziału służbowego podlega przełożonemu dyscyplinarnemu, w którego dyspozycji pozostaje.

§ 12. 1. Wyżsi przełożeni dyscyplinarni mogą wymierzać kary dyscyplinarne z pominięciem właściwych przełożonych dyscyplinarnych, jeżeli:

- 1) popełniono przewinienie dyscyplinarne w ich obecności lub w czasie przeprowadzanej przez nich kontroli,
- 2) przewinienie dyscyplinarne popełnione zostało przez kilku funkcjonariuszów podlegających różnym przełożonym,

3) właściwy przełożony zaniechał ukarania z przyczyn uznanych przez wyższego przełożonego za nieuzasadnione.

2. W razie gdy karę wymierza wyższy przełożony dyscyplinarny, powinien on o tym zawiadomić właściwego przełożonego dyscyplinarnego.

Rozdział 4.**Postępowanie dyscyplinarne.**

§ 13. 1. Postępowanie dyscyplinarne ma na celu ustalenie i wyjaśnienie, czy i w jakich okolicznościach nastąpiło przewinienie dyscyplinarne, kto dopuścił się przewinienia, oraz wymierzenie odpowiedniej kary dyscyplinarnej.

2. Postępowanie dyscyplinarne wszczyna się niezwłocznie po otrzymaniu wiadomości o przewinieniu.

3. Nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego po upływie 90 dni od dnia powzięcia przez właściwego przełożonego dyscyplinarnego wiadomości o przewinieniu. Postępowanie wszczęte po tym terminie umarza się. Termin ten ulega zawieszeniu, jeżeli ukaranie dyscyplinarne zależne jest od wyników postępowania karnego.

§ 14. 1. W sprawach, które zostają skierowane na drogę postępowania karnego, wszczęte postępowanie dyscyplinarne zawieszają do czasu ukończenia postępowania karnego, jeżeli ukaranie dyscyplinarne zależne jest od wyników postępowania karnego.

2. Postępowanie dyscyplinarne można prowadzić niezależnie od postępowania karnego, jeżeli zarzucany funkcjonariuszowi czyn ze względu na jego charakter dyskwalifikuje go jako funkcjonariusza.

§ 15. 1. Decyzję o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego wydaje na piśmie właściwy przełożony dyscyplinarny.

2. W razie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego przez kilku funkcjonariuszów, podlegających różnym przełożonym dyscyplinarnym, Dyrektor Centralnego Zarządu Więziennictwa wyznacza jednego z przełożonych do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, jeżeli nie korzysta z uprawnienia przewidzianego w § 12 ust. 1 pkt 2.

3. Decyzja o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego powinna zawierać:

- datę wydania,
- stopień, imię, nazwisko i stanowisko służbowe obwinionego,
- określenie zarzuczonego obwinionemu przewinienia.

4. Treść decyzji należy podać do wiadomości obwinionemu.

§ 16. 1. Postępowanie dyscyplinarne powinno być ukończone najdalej w ciągu jednego miesiąca od jego wszczęcia.

2. Przedłużenie okresu wymienionego w ust. 1 może nastąpić tylko za zezwoleniem wyższego przełożonego dyscyplinarnego. O przedłużeniu należy zawiadomić zainteresowanego funkcjonariusza.

§ 17. 1. Postępowanie wyjaśniające przeprowadza przełożony dyscyplinarny lub wyznaczony przez niego funkcjonariusz.

2. Postępowania wyjaśniającego nie przeprowadza się, jeżeli wina funkcjonariusza jest oczywista i nie zachodzi konieczność wymierzenia kary surowszej niż upomnienie, nagana, surowa nagana lub areszt do 3 dni.

§ 18. 1. Funkcjonariusz prowadzący postępowanie wyjaśniające zbiera wszelkie materiały niezbędne do wyjaśnienia sprawy, przesłuchuje obwinionego i świadków.

2. Jeżeli świadkiem jest osoba nie będąca funkcjonariuszem, można zwrócić się do niej o złożenie zeznań.

3. Jeżeli świadkowie zamieszkują poza miejscowością, w której toczy się postępowanie, można o ich przesłuchanie zwrócić się do przełożonego jednostki organizacyjnej więziennictwa położonej najbliższej miejsca zamieszkania świadków.

§ 19. 1. Obwiniony w toku postępowania wyjaśniającego może składać dowody i zgłaszać wnioski o przesłuchanie wskazanych przez niego osób w charakterze świadków.

2. Jeżeli funkcjonariusz prowadzący postępowanie uzna, że wnioski i powołane przez obwinionego dowody nie mają istotnego znaczenia dla sprawy, może je odrzucić, sporządzając notatkę z uzasadnieniem odmowy. Obwiniony może zwrócić się do właściwego lub wyższego przełożonego dyscyplinarnego o uwzględnienie zgłoszonych wniosków.

§ 20. Jeżeli prowadzący postępowanie wyjaśniające uzna, że dostarczyło ono podstaw do wydania decyzji, obowiązany jest zaznaczyć obwinionego z aktami sprawy oraz pouczyć go, że może w terminie 3 dni zgłosić wniosek o uzupełnienie postępowania, o czym powinna być uczyniona wzmianka podpisana przez prowadzącego postępowanie i przez obwinionego. Przepis § 19 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 21. 1. Jeżeli nie zachodzi potrzeba uzupełnienia postępowania, prowadzący je sporządza sprawozdanie kończące postępowanie.

2. Sprawozdanie powinno zawierać:

- datę,
- stopień, imię, nazwisko i stanowisko służbowe przełożonego, który wydał decyzję o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego, jak również funkcjonariusza, który prowadził postępowanie wyjaśniające,
- stopień, imię, nazwisko, stanowisko służbowe i inne dane dotyczące osoby obwinionego,
- określenie zarzucanego obwinionemu przewinienia,
- wyniki postępowania wyjaśniającego,
- wnioski prowadzącego postępowanie co do wymiaru kary lub umorzenia postępowania dyscyplinarnego wraz z uzasadnieniem.

§ 22. 1. Na podstawie całokształtu okoliczności ustalonych w postępowaniu wyjaśniającym lub urzędowo stwierdzonych w inny sposób (§ 17 ust. 2) przełożony dyscyplinarny wydaje decyzję o ukaraniu lub niewinnieniu obwinionego.

2. Nie można wymierzyć kary dyscyplinarnej po upływie 90 dni od wszczęcia postępowania dyscyplinarnego. Jeżeli nie zachodzą okoliczności wymienione w art. 42 ust. 3 ustawy o Służbie Więziennej oraz w razie śmierci obwinionego, wydaje się decyzję o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego.

§ 23. 1. Decyzja o ukaraniu powinna zawierać:

- datę jej wydania,
- stopień, imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe ukaranego,
- określenie przewinienia,
- wymierzoną karę,
- uzasadnienie,
- wskazanie funkcjonariuszów, którym decyzja ma być podana do wiadomości,
- stopień, imię, nazwisko i stanowisko służbowe wydającego decyzję.

2. Jeżeli w trybie nadzoru poprzednio wymierzoną karę zmieniono lub uchylono, fakt ten należy podać do wiadomości w taki sam sposób, w jaki ogłoszono decyzję o ukaraniu, podając jednocześnie uzasadnienie zmiany decyzji bądź uchylecia poprzednio wymierzonej kary.

3. Jeżeli dotychczasowe zachowanie się ukaranego rokuje poprawę, przełożony dyscyplinarny może warunkowo zawiesić na okres od jednego miesiąca do jednego roku wykonanie wymierzonej kary aresztu. Ponowne ukaranie dyscyplinarne w tym okresie powoduje wykonanie zawieszony kary. Po upływie okresu zawieszenia karę uważa się za niebyłą.

§ 24. Przełożony dyscyplinarny przedstawia sprawę wraz ze swoim wnioskiem wyższemu przełożonemu dyscyplinarnemu, jeżeli uzna, że należy wymierzyć karę, która przekracza granice jego władzy dyscyplinarnej.

Rozdział 5.

Zasady wykonywania kar dyscyplinarnych.

§ 25. 1. Przełożony, który wymierzył karę, obowiązany jest niezwłocznie podać ją do wiadomości ukaranego.

2. Wymierzoną karę dyscyplinarną wpisuje się do akt osobowych ukaranego.

§ 26. 1. Wykonanie kary zarządza przełożony, który karę wymierzył.

2. Rozpoczęcie wykonania kary dyscyplinarnej powinno nastąpić najpóźniej w terminie 10 dni po jej wymierzeniu.

3. W przypadkach wyjątkowych, uzasadnionych względami służbowymi lub osobistymi ukaranego, można odroczyć wykonanie kary dyscyplinarnej aresztu i przeniesienia na niższe stanowisko na czas nie dłuższy niż 1 miesiąc od dnia jej wymierzenia.

4. W razie choroby funkcjonariusza powodującej niezdolność jego do pełnienia służby — wykonanie kary aresztu odracza się na czas trwania choroby.

5. Wykonanie kary dyscyplinarnej odracza przełożony, który ją wymierzył, lub wyższy przełożony dyscyplinarny.

§ 27. 1. Karę aresztu wykonuje się w ten sposób, że ukarany bezpośrednio po ukończeniu służby przebywa w miejscu pracy przez cztery godziny. Rozpoczęcie i zakończenie pozostawania w miejscu pracy ukarany odbywa swemu przełożonemu lub dyżurnemu. Po upływie tego czasu ukarany obowiązany jest udać się bezpośrednio do swego mieszkania, gdzie przebywa do czasu ponownego udania się na służbę.

2. Za prawidłowe wykonanie kary aresztu odpowiedzialny jest bezpośredni przełożony dyscyplinarny, który może zlecić dyżurnemu lub innemu funkcjonariuszowi kontrolę nad wykonaniem kary.

Rozdział 6.

Nadzór nad orzecznictwem dyscyplinarnym.

§ 28. 1. Wyższy przełożony dyscyplinarny sprawuje nadzór nad orzecznictwem dyscyplinarnym niższych przełożonych dyscyplinarnych, dbając o stosowanie prawidłowej i jednolitej polityki stosowania kar dyscyplinarnych.

2. Wyższy przełożony dyscyplinarny może w trybie nadzoru uchylić lub zmienić decyzję o ukaraniu, uniewinnieniu lub o umiarzeniu postępowania dyscyplinarnego, jeżeli została wydana z obrażą przepisów prawa, która mogłaby mieć wpływ na treść decyzji, lub jest oczywiście niesłuszna.

§ 29. Funkcjonariusz dyscyplinarnie ukarany, który następnie prawomocnym wyrokiem sądowym został uniewinniony od wszystkich zarzutów, stanowiących podstawę ukarania dyscyplinarnego, może żądać wznowienia postępowania dyscyplinarnego.

Rozdział 7.

Zatarcie skazania.

§ 30. 1. Zatarcie skazania może nastąpić na podstawie decyzji przełożonego, który karę wymierzył, lub wyższego przełożonego dyscyplinarnego, wydanej na wniosek bezpo-

średniego przełożonego lub ukaranego po upływie co najmniej:

- 1) 6 miesięcy od dnia wymierzenia kary upomnienia i nagany,
- 2) 9 miesięcy od dnia wymierzenia kary surowej nagany oraz od dnia odbycia kary aresztu do 7 dni,
- 3) roku od dnia:
 - wymierzenia kary: obniżenia stopnia starszego strażnika, przodownika i starszego przodownika Służby Więziennej oraz wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe,
 - odbycia kar: aresztu do 21 dni i odroczenia mianowania na wyższy stopień służbowy,
- 4) dwóch lat od dnia wymierzenia kary obniżenia stopnia starszego funkcjonariusza Służby Więziennej,
- 5) trzech lat od dnia wymierzenia kary wydalenia ze służby.

2. Terminy wymienione w ust. 1 mogą być skrócone, jeżeli funkcjonariusz po ukaraniu ma poważne osiągnięcia w służbie lub wyróżnił się w inny sposób.

3. W razie ponownego ukarania funkcjonariusza przed zatarciem poprzedniego skazania, okres wymagany do zatarcia skazania liczy się od ostatnio wymierzonej kary.

§ 31. W razie zatarcia uważa się skazanie za niebyłe. Zatarcie skazania pociąga za sobą skreślenie z akt osobowych funkcjonariusza adnotacji o skazaniu.

Rozdział 8.

Przepisy końcowe.

§ 32. W sprawach nie unormowanych rozporządzeniem stosuje się odpowiednio przepisy działu I rozdziału 4, 7, 8 i 9 oraz działu II rozdziału 2, 4 i 11 kodeksu postępowania administracyjnego.

§ 33. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Sprawiedliwości: M. Rybicki